

Regeling Mantelzorgwaardering gemeente Zaanstad 2021

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad
Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd:
Wet maatschappelijke Ondersteuning 2015, artikel 2.1.6;
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Zaanstad, artikel 16.

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

College: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad

Gebruikelijke zorg: de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders en inwonende kinderen geacht worden elkaar onderling te bieden omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden (art. 1.1.1. Wmo 2015).

Jonge mantelzorgers: zijn kinderen en jongeren tot 24 jaar die opgroeien in een zorgsituatie wegens een zieke ouder, broer, zus, of met een zieke opa of oma die in de directe omgeving van het gezin woont en die intensieve zorg nodig heeft.

Mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep (art. 1.1.1. Wmo 2015)

Mantelzorger: iemand die langdurig en onbetaald zorgt voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende persoon uit zijn omgeving. Dit kan een partner, ouder of kind zijn, maar ook een ander familielid, vriend of kennis. De hulp is onbetaald en gaat verder dan de gebruikelijke zorg en ondersteuning die in redelijkheid mag worden verwacht van partners, ouders, kinderen of andere huisgenoten.

Mantelzorgwaardering: de jaarlijkse blijk van waardering, die de gemeente wil geven aan mantelzorgers van inwoners uit de gemeente Zaanstad;

Raad: de gemeenteraad van Zaanstad;

Sociaal Wijkteams: professionele zorgteams, die van het college opdracht hebben gekregen om de Wmo 2015 uit te voeren

Structurele mantelzorg: onbetaalde hulp of zorg geven gedurende minimaal 6 uur per week over een periode van minimaal 3 maanden per jaar of minimaal 250 uur per jaar verspreid over een geheel kalenderjaar. Hulp die al betaald wordt uit bijvoorbeeld een Persoonsgebonden budget (Pgb), is dus geen mantelzorg.

Artikel 2 Doel van de regeling

Het doel van deze regeling is nadere regels te geven over de manier waarop Zaanstad mantelzorgers van inwoners in Zaanstad jaarlijks een blijk van waardering wil geven.

De gemeente is wettelijk verplicht en wil de mantelzorgers ondersteunen, opdat zij het mantelzorgen makkelijker kunnen combineren met hun andere bezigheden. Om dat te kunnen is het cruciaal de mantelzorgers te kennen. Doordat de mantelzorgwaardering moet worden aangevraagd en mantelzorgers hun naam- en adresgegevens geven, zal het effect van de regeling zijn dat er een groter bereik onder mantelzorgers ontstaat. Met de gegevens van mantelzorgers is het mogelijk gerichte informatie over ondersteuningsmogelijkheden, ontspanningsactiviteiten of anderszins mee te geven. Door en het gesprek te voeren of de mantelzorg vol te houden is en hoe daarin ondersteund kan worden draagt deze regeling ook bij aan de uitvoering van de mantelzorgondersteuning.

Artikel 3 Reikwijdte regeling

Deze regeling is van toepassing op mantelzorgwaardering in het kader van artikel 2.1.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. De waardering is voor personen, die aan inwoners van de gemeente Zaanstad structurele mantelzorg geven.

Artikel 4 Mantelzorgwaardering

1. De waardering bestaat uit:
  - a. Jaarlijkse Dag van de Mantelzorg.
  - b. Een waardering in geld voor volwassen mantelzorgers en voor jonge mantelzorgers vanaf 18 jaar.
  - c. Een waardering in natura in de vorm van de Pluim (activiteitenbon) voor jonge mantelzorgers van 6 tot en met 17 jaar.
2. De Algemene Subsidieverordening gemeente Zaanstad 2018 is niet van toepassing op de verstrekking van de mantelzorgwaardering als bedoeld in het eerste lid onder b.

Artikel 5 Hoogte Mantelzorgwaardering 2021

De hoogte van de waardering in 2021 is:

1. Voor mantelzorgers vanaf 18 jaar: € 50.
2. Voor jonge mantelzorgers van 6 tot 18 jaar: € 30.

Artikel 6 Doelgroep

De mantelzorgwaardering wordt uitsluitend verstrekt aan mantelzorgers, die structureel mantelzorg verlenen aan een inwoner van de gemeente Zaanstad. De mantelzorgwaardering voor jonge mantelzorgers wordt verstrekt aan jonge mantelzorgers in de leeftijd van 6 tot en met 17 jaar. De leeftijd die de mantelzorger bereikt in het jaar waarvoor de aanvraag wordt gedaan is bepalend.

Artikel 7 Aanvraag

1. Een mantelzorger kan één keer waardering ontvangen in een kalenderjaar, ongeacht hoeveel personen hij/zij in Zaanstad ondersteunt.
2. Een aanvraag voor waardering kan worden gedaan door zowel de mantelzorger voor zichzelf als door de verzorgde voor de mantelzorger.
3. De verzorgde kan een aanvraag doen voor meerdere mantelzorgers die voor hem of haar mantelzorgen.
4. De aanvraag bevat vragen over de contactgegevens van mantelzorger en mantelzorgontvanger en vragen rondom de mantelzorgondersteuning die wordt geboden of ontvangen waarmee een beeld ontstaat van de geboden mantelzorg.

Artikel 8 Aanvraagperiode

1. De aanvraag voor mantelzorgwaardering wordt ieder jaar opnieuw gedaan.
2. De aanvraagperiode voor mantelzorgwaardering in enig jaar loopt van 1 april tot en met 31 december van dat jaar.

Artikel 9 Aanvraagformulier

1. De aanvraag wordt digitaal of met een papieren aanvraagformulier ingediend.
2. Alleen volledig ingevulde aanvraagformulieren worden in behandeling genomen.

Artikel 11 Voorwaarden

1. Er wordt slechts een waardering per jaar toegekend per mantelzorger
2. De waardering wordt slechts verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- a. De mantelzorgontvanger woont en staat ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Zaanstad;
- b. De mantelzorger levert structurele mantelzorg in het jaar waarvoor waardering wordt aanvraagd; minimaal drie maanden achter elkaar minimaal zes uur per week hulp, danwel minimaal 250 uur op jaarbasis verspreid over een geheel jaar;
- c. De mantelzorger doet meer dan de dagelijkse (gebruikelijke) hulp of zorg, die partners, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten elkaar normaal gesproken bieden.
- d. De jonge mantelzorger groeit op met en/of zorgt voor een familielid dat chronisch ziek of gehandicapt is, een psychische aandoening heeft of verslaafd is.
- e. De mantelzorger verklaart naar waarheid dat er niet tegelijkertijd een persoonsgebonden budget, WLZ-indicatie of een andere voorliggende voorziening vanuit bijvoorbeeld Jeugdwet of WMO is toegekend voor de geleverde (mantel)zorg.

Artikel 12 Gegevensonderzoek en gegevensregistratie

1. De gemeente verwerkt de aanvragen en kan bij onduidelijk- of onvolkomenheden contact opnemen met de mantelzorger en/of de mantelzorgontvanger of met het Sociaal Wijkteam.
2. De mantelzorgers die de waardering aanvragen worden als mantelzorger geregistreerd bij het Sociaal Wijkteam. Hiertoe worden de gegevens uit de aanvraag voor waardering zijnde contactgegevens gedeeld met het Sociaal Wijkteam.
3. De aanvrager kan aangeven niet akkoord te gaan met het doorsturen van contactgegevens naar het Sociaal Wijkteam.
4. Het Sociaal Wijkteam neemt contact op met mantelzorgers om mantelzorgers te informeren over mogelijkheden voor ontmoeting, informatie, advies, deskundigheidsbevordering en ondersteuning.
5. Bij fraude komt de aanvrager in de toekomst niet meer in aanmerking voor een mantelzorgwaardering.

Artikel 13 Beslistermijn

Het college beslist binnen 8 weken na ontvangst van de volledige aanvraag.

Artikel 14 Weigeringsgronden

De mantelzorgwaardering wordt niet verleend indien niet voldaan is aan de eisen en criteria genoemd in deze regeling.

Artikel 15 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere individuele gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen in deze regeling, indien toepassing daarvan zou leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 16 Slotbepalingen

1. Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2021.

Toelichting op de Regeling mantelzorgwaardering gemeente Zaanstad 2021

Artikel 1 Begripsbepalingen

Bij de begripsbepaling is in het kader van eenduidigheid zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij landelijke begripsbepalingen en wettelijke definities. Voor de begripsomschrijving van jonge mantelzorgers is de definitie van MantelzorgNL gehanteerd. In de vorm en hoogte van de waardering is onderscheid gemaakt tussen jonge mantelzorgers tot 18 en jonge mantelzorgers van 18 jaar tot 24 jaar. Dit onderscheid is overeenkomstig de Regeling waardering 2020.

Artikel 2 Doel van de Regeling

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 heeft de gemeente de taak om de mantelzorgers te waarderen. Gemeenten hebben beleidsvrijheid in de wijze waarop zij de waardering invullen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een attentie, een cadeau in natura, een geld bedrag, met aandacht en activiteiten, met goede ondersteuning of met een combinatie. Deze regeling beoogt invulling te geven aan de individuele waardering van mantelzorgers van Zaanse inwoners. Daarnaast wordt beoogd om via de waardering meer mantelzorgers in beeld te krijgen bij de Sociaal Wijkteams.

Artikel 4 Mantelzorgwaardering

Vanuit de waardering van mantelzorgers wordt invulling gegeven aan de jaarlijkse dag van de mantelzorg.

Onder de definitie van jonge mantelzorgers vallen alle kinderen en jongeren tot 24 jaar die opgroeien in een zorgsituatie. Voor de individuele waardering wordt onderscheid gemaakt tussen (jonge) mantelzorgers van 6 tot en met 17 jaar en jonge mantelzorgers van 18 tot 24. Hierbij wordt aangesloten bij het onderscheid in de Regeling Mantelzorgwaardering 2020.

Artikel 6 Doelgroep

De mantelzorgwaardering in enig jaar wordt verleend als er sprake is van mantelzorgers, die structureel mantelzorg verlenen aan een inwoner van de gemeente Zaanstad. Het gaat in dat kader om onbetaalde hulp of zorg die de mantelzorger verleend gedurende minimaal 6 uur per week over een periode van minimaal 3 maanden per jaar of minimaal 250 uur per jaar verspreid over een geheel kalenderjaar. Hulp die de mantelzorger verleend maar waarvoor een Persoonsgebonden budget (Pgb) is verstrekt valt niet onder de mantelzorgtaken. Het kan zijn dat een mantelzorgers naast zorg waarvoor een PGB is verleend andere mantelzorgtaken verleend waarvoor wel waardering kan worden toegekend.

Voor jonge mantelzorgers is het niet noodzakelijk dat er mantelzorgtaken worden uitgevoerd. Het opgroeien in een zorgsituatie op zich is al grondslag om waardering te verlenen. Voor jonge mantelzorgers van 6 tot en met 17 wordt een Pluim verstrekt ter waarde van 30 euro en voor jonge mantelzorgers van 18 tot 24 jaar een geldbedrag van 50 euro. Bepalend voor de vorm en hoogte is het jaar waarin de jonge mantelzorger 18 wordt. Dus als de jonge mantelzorger in het jaar waarvoor de waardering wordt aangevraagd 18 wordt dan is die leeftijd bepalend voor de vorm en hoogte van de toe te kennen waardering.

Artikel 7 Aanvraag

Een mantelzorger kan maar een keer in een (kalender)jaar waardering ontvangen ook als deze mantelzorger voor meerdere inwoners zorgt.

Als er meerdere mantelzorgers voor een inwoner zorgen kunnen deze allen waardering ontvangen, mits zij allen structureel mantelzorg verlenen. Dat zal (individueel) worden getoetst.

Artikel 8 Aanvraagperiode

De waardering van mantelzorgers kan een keer per kalenderjaar worden aangevraagd. De aanvraagperiode voor waardering in enig jaar loopt van 1 april tot en met 31 december van dat jaar.

Artikel 11 Voorwaarden

De waardering van mantelzorgers geldt voor mantelzorgers van inwoners van Zaanstad. Het gaat dan om inwoners die staan ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Zaanstad en die ook feitelijk wonen in de gemeente Zaanstad. Wordt er gezorgd voor inwoners die in een andere gemeente staan ingeschreven en wonen dan zal voor de waardering een beroep moeten worden gedaan op de gemeente waar de persoon voor wie wordt gezorgd woont en staat ingeschreven.

De waardering in een jaar wordt verleend voor mantelzorgers die in het jaar waarvoor waardering wordt aangevraagd minimaal drie maanden achter elkaar minimaal zes uur per week hulp, danwel minimaal 250 uur op jaarbasis verspreid over een geheel jaar voor een naaste zorgen. Voor de mantelzorgtaken waarvoor waardering wordt aangevraagd wordt geen PGB verstrekt.

De geleverde zorg overstijgt de gebruikelijke hulp die partners en andere huisgenoten elkaar normaal gesproken bieden. Uitzondering hierop zijn de jonge mantelzorgers. Volgens de in Zaanstad te hanteren definitie groeien jonge mantelzorgers op met een familielid dat chronisch ziek of gehandicapt is, een psychische aandoening heeft of verslaafd is. Het criterium van structurele mantelzorgverlening is niet van toepassing op jonge mantelzorgers.

Artikel 12 Gegevensonderzoek en gegevensregistratie

Om meer mantelzorgers in beeld te krijgen bij de Sociale Wijkteams en hen vanuit de Sociale Wijkteams te informeren over activiteiten en ondersteuningsmogelijkheden worden de mantelzorgers die de waardering aanvragen geregistreerd bij de Sociaal Wijkteams.

Artikel 15 Hardheidsclausule

In bijzondere individuele gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen in deze regeling, indien toepassing daarvan zou leiden tot onbillijkheden van overwegende aard. Te denken valt in situaties waarin de waardering in een vorm van een geldbedrag niet voor de mantelzorger te besteden is omdat er sprake is van bewindvoering. In dergelijk geval kan worden besloten om in afwijking van de bepalingen in de regeling de waardering in natura te verstrekken.